

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırmasını dilerim. 04.10.2023

Elvan İslak
Giresun Milletvekili
TBMM Katip Üyesi

15 Eylül'de Resmî Gazetede yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile 2023 yılında Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS) dahil olan çiftçilere yapılacak Tarımsal Destekler açıklandı.

Fındık üreticisine yapılan dönüm başı Alan Bazlı Destek miktarında bir değişiklik yapılmadan 170 TL olarak devam edeceği görülmektedir. 2012'de 150, 2013'de 160, 2014'de 170 TL olan dönüm başı destek o günden bugüne artırılmamıştır. Gübre desteğinde de hiçbir artış olmazken yalnızca mazot desteğinin dönüm başına 62 TL'den 86 TL'ye çıktığı görülmektedir.

Açıklanan destek miktarları rekor seviyede artan girdi maliyetlerine rağmen fındık üreticisinin devlet tarafından yalnız bırakıldığına bir örnek niteliğindedir.

Ayrıca arazi mülkiyetinin esas alındığı destekler üretim sürecimize katkı sağlamaktan uzak kalmıştır. Bunun yerine üretimin esas alındığı modellere yönelmemiz gerektiği ifade edilmektedir.

Bu hususta:

1. Sadece geçtiğimiz yıldan bu yana gübre fiyatları yüzde seksen oranında artarken gübre desteğinde ve alan bazlı destek ödemesinde hiçbir artış olmamasını nasıl değerlendirmektesiniz? Bakanlığınız fındık üreticisine yapılacak tarımsal destek ödemesinde artışa neden lüzum görmemiştir?
2. Rekor düzeyde artan girdi maliyetleri karşısında diğer bölgelere nazaran dezavantajlı, dönüm başı ancak 80 kg ve altında verime sahip Doğu Karadeniz illerinde, tarımsal destek miktarları üreticiye katkı sağlamakta oldukça yetersiz değil midir?
3. Bir sonraki yıl üretim hazırlığına başlayan fındık üreticisi on yıldır değişmeyen tarımsal destekleme miktarlarıyla sürdürülebilir bir üretim için teşvik edilebilir mi?
4. Üretim maliyetlerini azaltmak için üreticiye yapılan Alan Bazlı Destek ödemesinde on yıldır bir kuruş dahi artış yapılmaması fındık üreticisine destek ödemesi uygulamasının fiili olarak sona erdiğinin bir ifadesi değil midir? Bu tablo karşısında fındık üretimine ve ürüne bir devlet desteğinden söz edilebilir mi?

5. Giresun Kalite Fındık destekleme taban fiyatının, bahsi geçen destekleme ödemeleri dikkate alınarak belirlendiği doğru mudur? Fındık taban fiyatı belirlenirken, on yıldır bir kuruş artırılmayan alan bazlı destek miktarı da göz önünde bulundurulmuş mudur?
6. Dönüm başına ortalama 80 ile 100 aralığında üretim yapılan Doğu Karadeniz illerinde açıklanan taban fiyat maliyet oranının altında kaldığı görülmektedir. Taban fiyat belirlenirken Doğu Karadeniz'de üretim maliyeti dikkate alınmış mıdır?
7. Giresun Kalite Üretim Bölgesi ve Levant Kalite Üretim Bölgesi Fındık üretim maliyetleri nedir?
8. Mevcut tarımsal desteklerin günümüz ekonomik koşullarında hiçbir anlam ifade etmediği ortadayken yeni bir destekleme stratejisi üzerinde neden tartışılmamaktadır?